

 KADİM İÇTİHATLAR 

Osmanlı Yargıtayından Emsal İctihatlar

Hazırlayan
Dr. Yasin ÇEVİK

Ankara 2022

© Copyright 2022

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-8399-59-2

Kitap Adı

Kadim İhtihatlar Osmanlı Yargıtayından Emsal İhtihatlar

Yazar

Yasin ÇEVİK

ORCID iD: 0000-0001-9409-0198

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

POL014000

DOI

10.37609/akya.1296

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

 TAKDİM

Hukukun hızla değişen dünya şartlarına uygun çözümler bulma çabası hukukçuları daima güncel içtihat arayışına itmiştir. Bu güncellik arayışını bir kenara bırakarak yüz elli yılı aşkın zamandır hukuk hayatımızın temel kurumlarından biri olan Yargıtay'ın bazı kadim içtihatlarını gün yüzüne çıkarmak ve böylece köklere doğru bir okuma yapmak arzusu bu çalışmayı meydana getirmiştir.

Neşrettiğimiz içtihatlar 1910'lu yıllara aittir. İçtihatlar seçilirken dönemin Yargıtay Kararları Dergisi mesabesinde bulunan Mecmua-i Mukarrerat-ı Temyiziyenin ilk iki cildinden istifade edilmiştir. İçtihatların bugünkü uygulamamıza yakın ve benzer konulardan seçilmesine dikkat edilmiştir. Okuyucuya sıklet vermemek amacıyla çeviriyazıda transkripsiyon alfabesine müracaat edilmemiş ve imkânlar elverdiği ölçüde bugünkü imla kullanılmıştır.

Metnin daha anlaşılabilir hale gelmesi için sadeleştirme yapılmış ancak karar metinleri kelimesi kelimesine sadeleştirilmek yerine bugünkü hukuk dilinde kullanılan kavram ve terimlere en yakın ifadeler kullanılmaya çalışılmıştır. İfadeyi takviye için eş anlamlı kelimelerin art arda kullanıldığı durumlarda genellikle bunlardan birinin sadeleştirilmesi ile yetinilmiştir. Yine de asıl metne bağlı kalmak endişesi cümle çatılarının korunmasını zorunlu kılmış ve tam olarak bugünkü hukuk dilini yansıtan bir sadeleştirmeye engel olmuştur. Nitekim tam olarak sadeleştirme yapılamayan bazı yerlerde kelimenin veya terimin sözlük anlamının dipnotta gösterilmesi yoluna gidilmiştir.

Gerek okumada gerekse sadeleştirmede olabilecek hataların iyiniyetimize bağışlanmasını istirham ederiz. Bu mütevazı eserin Yargıtay'ın büyük içtihat hazinesinden bir kısmını daha gün yüzüne çıkarması ve Türk hukuk tefekkürü için faydalı addedilmesi en büyük bahtiyarlık vesilesi olacaktır.

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1

Tanzimat Dönemi Ceza Muhakemesinde Yargıtay ve Temyiz Yolu	1
I. Tanzimat Dönemi Ceza Muhakemesinde Yargıtay.....	1
A. Divan-ı Ahkâm-ı Adliye.....	1
B. Mahkeme-i Temyiz.....	2
II. Tanzimat Dönemi Ceza Muhakemesinde Temyiz Yolu.....	3
A. Olağan Temyiz Yolu.....	3
1. Divan-ı Ahkâm-ı Adliye Döneminde.....	3
2. Mahkeme-i Temyiz Döneminde.....	4
B. Olağanüstü Temyiz Yolu (Kanun Yararına Bozma).....	5

Bölüm 2

Mecmua-i Mukarrerat-ı Temyiziyeden İctihat Örnekleri	7
Cilt 1.....	7
Numara 4.....	7
Numara 7.....	8
Numara 23.....	10
Numara 38.....	10
Numara 43.....	12
Numara 53.....	13
Numara 62.....	15
Numara 65.....	16
Numara 78.....	17
Numara 79.....	19
Numara 92.....	20
Numara 100.....	21
Numara 101.....	22
Numara 104.....	23
Numara 105.....	24
Numara 113.....	26
Numara 148.....	27
Numara 166.....	29
Numara 181.....	30
Numara 203.....	32

Numara 211	33
Numara 247	34
Numara 274	36
Numara 289	37
Numara 290	38
Numara 328	39
Numara 332	41
Numara 355	42
Numara 360	43
Numara 396	45
Cilt 2	46
Numara 9.....	46
Numara 61.....	47
Numara 84.....	48
Numara 119	49
Numara 121	51
Numara 122	52
Numara 197	53
Numara 326	54
Numara 353	55
Numara 356	57
Numara 357	58

Bölüm 3

Sadeleştirilmiş Metin	61
Cilt 1	61
Numara 4.....	61
Numara 7.....	62
Numara 23.....	64
Numara 38.....	64
Numara 43.....	66
Numara 53.....	67
Numara 62.....	69
Numara 65.....	70
Numara 78.....	71
Numara 79.....	73
Numara 92.....	74
Numara 100	75

Numara 101	76
Numara 104	77
Numara 105	78
Numara 113	80
Numara 148	81
Numara 166	83
Numara 181	84
Numara 203	85
Numara 211	87
Numara 247	88
Numara 274	89
Numara 289	91
Numara 290	92
Numara 328	92
Numara 332	94
Numara 355	96
Numara 360	97
Numara 396	99
Cilt 2	100
Numara 9.....	100
Numara 61.....	101
Numara 84.....	102
Numara 119	103
Numara 121	104
Numara 122	105
Numara 197	107
Numara 326	107
Numara 353	108
Numara 356	110
Numara 357	111
Kaynaklar	115

KAYNAKLAR*

- Ahmed Lütü, Mir'at-ı Adliyye Yahut Tarihçe-i Adliyye-i Devlet-i Aliyye, Matbaa-i Nişan Berberyan, İstanbul, 1304.
- Akyıldız, Ali, "Meclis-i Valâ-yı Ahkâm-ı Adliyye", TDV İslâm Ansiklopedisi, <https://islamansiklopedisi.org.tr/meclis-i-vala-yi-ahkam-i-adliyye> (11.02.2022).
- Avcı, Mustafa, Türk Hukuk Tarihi, Atlas Akademi Yayınları, 10. Baskı, Konya, 2021.
- Aydın, Mehmet Âkif, "Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliyye", TDV İslâm Ansiklopedisi, <https://islamansiklopedisi.org.tr/divan-i-ahkam-i-adliyye> (11.02.2022).
- Belgesay, Mustafa Reşit, "Tanzimat ve Adliye Teşkilatı", Tanzimat I, İstanbul, 1940.
- Çevik, Yasin, "Tanzimat Dönemi Ceza Hukuku Kanunlaştırma Faaliyetleri", Ceza Hukuku Felsefesine Giriş Mizan-ı Ceza, Editör: Yasin Çevik, Akademisyen Kitabevi, Ankara, 2021.
- Ekinci, Ekrem Buğra, Osmanlı Mahkemeleri (Tanzimat ve Sonrası), Arı Sanat Yayınları, 2. Baskı, İstanbul, 2017.
- <http://lugatim.com/>(Erişim: 27/02/2022).
- <https://www.yargitay.gov.tr/150/tarihce.html> (11.02.2022).
- Mecmua-i Mukarrerat-ı Temyiziye, Ceza Kısmı, Cilt 1, Selanik Matbaası, Dersaadet, 1328.
- Mecmua-i Mukarrerat-ı Temyiziye, Ceza Kısmı, Cilt 2, Matbaa-i Amire, İstanbul, 1331.
- Mol, Gürsel, Türk Hukuk Tarihi Sürecinde Yargıtay, Devran Matbaacılık, Ankara, 2004.
- Mumcu, Ahmed, Divan-ı Hümayun, Phoenix Yayınevi, Ankara, 2020.
- Turan, Ali, Divan-ı Ahkâm-ı Adliye: Kuruluşu, Teşkilat ve İşleyişi, Doktora Tezi, Kırıkkale, 2020.
- Türk Hukuk Lugatı, 3. Baskı, Başbakanlık Basımevi, Ankara, 1991.
- Yorgaki, Usul-i Muhakemat-ı Cezaiye Kanunu Şerhi, Metin Matbaası, Dersaadet, 1328.

---

* Sözlüklerden genel olarak faydalandığından metin içinde atfı verilmemiştir.